

Vitr namazının kılınma vakti

Mehmet Şimşek: “Vitr namazını yatsı ile beraber değil de ayrı olarak gece kalkıp kılmamda bir sakınca var mı? Varsa nedir?”

MAHİYET OLARAK VİTİR NAMAZI

Vitr, sözlükte “tek olan ve bir olan” demektir; Allah’ın isimlerindedir. Vitr namazı ise, Allah’ın birliğini ve tekliğini dimağımızda pekiştiren, perçinleyen ve kuvvetlendiren bir gece namazıdır.

Vitr namazı farz bir namaz olmamakla berâber, Peygamber Efendimiz’in (asm) terk etmediği namazlardan olduğundan, hükmü vâciptir. Peygamber Efendimiz (asm) gece kıldığı nafil namazları vitr namazı ile bitirirdi. Yani gece namazlarının sonunu vitr yapardı ve; “Allah size dünya ve içindekilerden daha hayırlı bir namaz ile imdat buyurmuştur. Bu, vitr namazıdır. Cenâb-ı Hak bu namazı yatsı ile fecrin doğuşu arasında kılmayı uygun bulmuştur. Allah Vitr’dir, tektir, birdir; vitri sever. Öyle ise ey Kur’ân ehli! Siz de vitr namazını kılınız.” Buyururdu.1

Abdullah bin Ömer (ra) bildirmiştir: Nebiyy-i Muhterem Efendimiz (asm) minberde hutbe okuduğu esnada birisi geldi ve:

“Yâ Resûlallah! Gecenin nafil namazı hakkında ne buyurursunuz?” diye sordu. Allah Resûlü (asm):

“İkişer ikişerdir. Namaz kılan, sabah vaktinin girdiğinden şüphe ettiği zaman tek kılar ki, bu daha evvel kılmış olduklarını tekleştirir.” Buyurdu.2

İbn-i Ömer (ra) demiştir ki: Peygamber Efendimiz (asm), “Geceleyin namazınızın sonu vitr olsun.” Buyurmuştur.3

KAYNAKLARIMIZDA VİTİR NAMAZI

İbn-i Abbas (ra) bildirmiştir: Bir gece Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) pâk zevcelerinden Hazret-i Meymûne’nin (ra) yanında kalmıştı. (İbn-i Abbas da (ra) o gece orada bulunuyordu.) Ben başımı yastığın enine koyarak uzandım. Resûlullah

(asm) ile muhtereme eşi de (ra) yastığın boyuna başlarını koyarak uzandılar. Resûlullah (asm) uyudu. Gece yarısı bulduğunda uyandı. Uykuyu gidermek için mübârek eliyle yüzünü silmeye başladı. Ondan sonra Âl-i İmrân Sûresinin son on âyetini ezberden okudu. Sonra kalktı ve asılı duran küçük bir kırabaya uzandı. Ve onunla abdest aldı. Abdesti ne güzeldi! Sonra namaza durdu. Ben de kalktım. Onun yaptığı gibi yaptım. Sonra gittim, sol yanına durdum. Sağ elini başımın üzerine koydu ve sağ kulağımı okşadı. (Sağ tarafına durmamı istiyordu.) Sonra iki rek'ât kıldı. Yine iki rek'ât kıldı. Yine iki rek'ât kıldı. Yine iki rek'ât kıldı. Yine iki rek'ât kıldı. Sonra tek (vitr) kıldı. Sonra müezzin sabah namazı için gelinceye kadar uzandı. Sonra kalkıp hafifçe iki rek'ât daha kıldı ve odasından çıkarak sabah namazını kıldırdı.”4

Hazret-i Âişe Validemiz (ra) bildirmiştir: Resûlullah Efendimiz (asm) Ramazan gecelerinde dört rek'ât kılırdı. Öyle güzel ve uzun kılırdı ki, artık onların güzelliğinden ve uzunluğundan sorma! Sonra Resûl-i Ekrem (asm) dört rek'ât daha kılırdı. Yine bu öyle güzel ve uzun bir dört rek'ât olurdu ki, artık onların güzelliğinden ve uzunluğundan sorma! Sonra üç rek'ât (vitr) kılırdı.

“Yâ Resûlallah! Vitr kılmazdan önce uyur musun?” diye sordum.

Resûl-i Ekrem (asm):

“Yâ Âişe! Benim iki gözüm uyur; kalbim uyumaz.” Buyurdu.5

Hazret-i Âişe Vâlidemiz (ra) demiştir ki: “Resûlullah Efendimiz (asm) seher vaktine kadar gecenin her vaktinde geceleri vitr kılmıştır.”6

VİTR NAMAZININ YERİ

Vitr namazının, Teheccüd namazının ardından kılınan tek rek'âtli bir namaz olduğu anlaşılmaktadır. Bu tek rek'âtın, kendisinden önce iki rek'ât daha kılınmak sûretiyle, üçe tamamlanması, yani üç rek'ât biçiminde kılınması sünnetteki en güçlü uygulama olarak rivâyet edilmiş ve bu uygulamanın sıhhati üzerinde “icmâ” meydana gelmiştir. Yani konuyla ilgili gerek sahabenin, gerekse içtihat sahibi âlimlerin görüş birliği oluşmuştur. Bu namazın, mezheplerce yatsı namazının hemen ardına yerleştirmiş olması, geceleyin namaza kalkmaya güç yetiremeyenler için sünnete uygun biçimde kolaylık sağlamıştır. Geceleyin Teheccüd için namaza kalkabileceklerin, vitr namazını gecenin sonuna veya en azından gece namazlarının sonuna bırakması daha faziletli bulunmaktadır.

Dipnotlar:

1- Tecrit Terc. 3/207, 209

2- Buhârî, 2/295

3- Buhârî, 3/528

4- Buhârî, 2/141

5- Buhârî, 4/592

6- Buhârî, 3/527